

Asia: VN/33602/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi sairausvakuutuslain, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain sekä työeläkelakien muuttamisesta

Taustatiedot

Onko vastaaja:

Muu järjestö

Lausunnonantajan virallinen nimi ja mahdolliset yhteystiedot

Invalidiliitto ry

Sairausvakuutuslakia koskevat ehdotukset

Lausuntonne sairausvakuutuslakia koskeviin ehdotuksiin:

Invalidiliitto kannattaa sairausvakuutuslain muutosesityksiä osasairauspäivärahan myöntämisedellytyksistä ja enimmäisajasta, jotta vakuutetun työssä pysymistä ja paluuta kokoaikaiseen työhön voidaan edistää. Omavastuujalla työskentely, säännöllisen työajan määrittely tunneissa ja osasairauspäivärahauden pidentäminen 120 arkipäivästä 150 arkipäivään tuovat kaivattua joustoa osasairauspäivärahan käyttämiseen tietyissä tilanteissa.

Lain yleisperusteluista käy ilmi, että miltei eniten myönnettiin osasairauspäivärahaa vuonna 2020 tuki- ja liikuntaelinsairauksien sekä sidekudossairauksien (n. 1600 osasairauspäivärahaa) perusteella. Invalidiliitto kiinnittää huomioita, että joissakin sairausryhmissä, kuten esim. CFS/ME (ns. krooninen väsymysoireyhtymä) hyödyttään osasairauspäivärahauden käytöstä. CFS/ME aiheuttaa voimakasta uupumusta eli fatiikkaa vähäisestä rasituksesta johtuen ja palautuminen vie helposti aikaa, joten osasairauspäiväraha voi helpottaa pysymään ja työskentelemään osaaikaisesti siedetyn rasitusikkunan sisällä. Tämä edellyttää erillistä sopimusta työnantajan ja työntekijän välillä, jolloin työn tekemisen olosuhteita pitää sopeuttaa vakuutetun terveydentilaan nähden.

Muut mahdolliset kommentit:

Invalidiliitto esittää osasairauspäivärahan edelleen kehittämiseksi sitä, että osasairauspäivärahalla voitaisiin tukea työntekijöitä työkyvyn heikentyessä jo aiemmin kuin nykytilanteessa. Osasairauspäivärahassa edellytetään, että työajan tulee vähentyä vähintään 40 prosenttia ja enintään 60 prosenttia aiemmasta työajasta. Invalidiliiton näkemyksen mukaan olisi tarpeellista tukea jo alhaisempaa työkyvyn menetystä.

Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annettua lakia koskevat ehdotukset

Lausuntonne Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annettua lakia koskeviin ehdotuksiin:

Invalidiliitto katsoo, että KKRL:n 6 §:n lisätty nimenomainen vastuunjakosäännös ammatillisen kuntoutuksen järjestämisestä työeläkelaitoksen ja Kelan välillä selkeyttää sääntelyä ja informaatiota kuntoutuksen järjestämisvastuiden määrittelyssä. Invalidiliitto esittää kuitenkin huolensa siitä, että säännökseen sisältyy vaara, että osa ammatillista kuntoutusta hakeneista jää niin sanotusti tyhjän päälle, mikäli työeläkelaitos tekee kielteisen päätöksen eikä hakemus sen jälkeen etene Kelassakaan. Invalidiliiton näkemyksen mukaan on äärimmäisen tärkeää kehittää asiakkaiden ohjausta näissä tilanteissa.

Invalidiliitto pitää hyvänä, että KKRL 18 §:n kuntoutusraha lakisääteisen kuntoutuksen ajalta kattaa nimenomaisesti myös työterveyshuoltolain työkokeilujakson.

Lakiehdotuksen esitys joustopäivistä on myös kannatettava. Lakiesityksessä ehdotetaan, että kuntoutusraha maksetaan täysimääräisenä myös niiden päivien ajalta, jolloin asiakas ei osallistu kuntoutukseen (joustopäivä), jos asiakkaan ammatillinen kuntoutus on sovittu toteutettavaksi alle viitenä, kuitenkin vähintään kolmena päivänä viikossa.

Muut mahdolliset kommentit:

-

Työeläkelainsäädäntöä koskevat muutosehdotukset

Lausuntonne työeläkelainsäädäntöä koskevista ehdotuksista

Invalidiliitto kannattaa 25§ 1 momentin uutta 4 kohtaa, jossa määritellään työelämään vakiintumisen arviointi. Esityksessä työansioiden määrälle ammatillisen kuntoutuksen hakemusta edeltäneiden 36 kuukauden ajalta ei asetettaisi ehtoja, kunhan tarkoitettuja työansioita olisi. Invalidiliitto katsoo, että tällä esityksellä voi olla positiivisia vaikutuksia ammatilliseen kuntoutukseen hakeutumisessa ja pääsyssä.

Muut mahdolliset kommentit:

Muut huomiot ja kommentit

Muut huomiot ja kommentit

Invalidiliitto kannattaa huomiota, joka oli nostettu esiin muissa toteuttamisvaihtoehdoissa. Työryhmä oli keskustellut työkyvyttömyydestä ja sen määritelmästä. Invalidiliiton näkökulmasta Suomessa olisi tarpeellista pohtia työkyvyttömyyden määritelmää ja selvittää sen määrittelylle uusia vaihtoehtoja nykyisen työelämän näkökulmasta.

Mäki Anne
Invalidiliitto ry